

Titulació	Tipus	Curs
2504012 Estudis d'Espanyol i Xinès: Llengua, Literatura i Cultura	OB	3
2504386 Estudis d'Anglès i Espanyol	OB	2
2504388 Estudis de Català i Espanyol	OB	3

Professor/a de contacte

Nom: Lourdes Aguilar Cuevas

Correu electrònic: lourdes.aguilar@uab.cat

Equip docent

Maria Jesus Machuca Ayuso

Maria Assumpcio Rost Bagudanch

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

L'estudiant haurà de ser capaç d'expressar-se amb correcció oralment i per escrit en llengua castellana. Per aquest motiu, les errades ortogràfiques i d'expressió que pugui cometre comportaran un descens de la puntuació en la qualificació final (descompte de 0,25 per errada en les proves d'avaluació).

Les activitats pràctiques i els treballs presentats en l'assignatura hauran de ser originals i no s'admetrà, en cap circumstància, el plagiat total o parcial de materials aliens publicats en qualsevol suport. L'eventual presentació de material no original sense indicar adequadament el seu origen comportarà, automàticament, la qualificació de suspens (0).

Així mateix, es considera que l'estudiant coneix les normes generals de presentació d'un treball acadèmic. Tot i això, el/la docent de l'assignatura pot donar normes específiques, en el cas que ho consideri necessari.

Objectius

- Familiaritzar els alumnes amb les nocions fonamentals de la fonètica i la fonologia, incloent els principis teòrics i les aplicacions pràctiques.

- Capacitar els estudiants per descriure detalladament el sistema fonètic del castellà, identificant i classificant els sons segons els seus trets articuladoris i acústics.
- Proporcionar els coneixements necessaris per a analitzar el sistema fonològic del castellà, comprenent les relacions i les funcions dels fonemes dins del sistema lingüístic.
- Preparar els estudiants per aplicar els coneixements adquirits a l'estudi i la investigació en fonètica i fonologia, utilitzant tècniques de transcripció i anàlisi de dades.
- Oferir una base sòlida que permeti als estudiants aprofundir en aquestes disciplines en assignatures posteriors, com "Estudis Fònics del Castellà: Perspectives i Aplicacions", facilitant una comprensió més profunda i aplicada de les matèries.
- Contextualitzar els coneixements de fonètica i fonologia dins d'un marc més ampli d'estudis lingüístics i interdisciplinaris, destacant la seva rellevància per a altres camps, com la sociolingüística, la psicolingüística i la lingüística aplicada.

Competències

Estudis d'Espanyol i Xinès: Llengua, Literatura i Cultura

- Analitzar les principals propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, lèxiques i semàntiques de la llengua espanyola i del xinès mandarí.
- Descriure els fonaments lingüístics en els quals se sustenten els estàndards de l'espanyol i del xinès mandarí.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Utilitzar amb precisió les tècniques de recopilació, organització i ús de la informació i documentació.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar estructures lingüístiques de l'espanyol.
2. Construir textos normativament correctes.
3. Descriure i identificar el sistema fonètic i fonològic de la llengua espanyola.
4. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
5. Fer servir les eines digitals per recollir, classificar, interpretar i analitzar dades rellevants relacionades amb l'estudi de la llengua.
6. Identificar els errors normatius, estilístics o argumentatius d'un text.
7. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
8. Realitzar prediccions i inferències sobre el contingut d'un text.
9. Utilitzar els recursos necessaris, tant digitals com no digitals (bases de dades, repositoris de textos, diccionaris, obres de referència), per analitzar qualsevol document, oral o escrit, des del punt de vista lingüístic.

Continguts

L'assignatura està constituïda per 8 blocs temàtics:

1. Descripció articulatòria de les vocals i les consonants

Paràmetres articuladoris per a la classificació de les vocals: obertura oral i posició de la llengua. Paràmetres articuladoris per a la classificació de les consonants: mode d'articulació, lloc d'articulació i sonoritat.

2. Descripció acústica de les vocals i les consonants

Paràmetres acústics per a la classificació dels sons: sons periòdics i aperiòdics. Relacions entre les característiques articulatòries i acústiques.

3. La transcripció fonètica

Els alfabetes fonètics: l'alfabet de la Revista de Filologia Espanyola (RFE) i l'Alfabet Fonètic Internacional (AFI).

4. Els fenòmens prosòdics

L'accent. L'entonació. Les junctures i pauses.

5. El sistema fonològic de l'espanyol

Del so al fonema. Fonemes i al·lòfons. Contextos i distribucions. Factors de variació.

6. Caracterització dels fonemes de l'espanyol mitjançant trets distintius

Descripció física i trets distintius. Tipus de sistemes de trets i la seva aplicació a l'espanyol.

7. La síl·laba

La síl·laba com a unitat fonològica. Divisió sil·làbica i estructura. Nucli i marges. Grups vocàlics i consonàntics.

8. Processos fonològics de l'espanyol

Els sons en contacte. La representació dels processos fonològics de l'espanyol.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe magistral	26,5	1,06	3
Resolució d'exercicis	26	1,04	3, 5, 7, 9
Tipus: Supervisades			
Preparació de les activitats d'avaluació	5	0,2	3, 5, 9
Supervisió i revisió d'exercicis	10	0,4	3, 5, 7, 9
Tipus: Autònomes			
Ampliació de coneixements	15	0,6	3, 5, 7, 9
Cerca de referències bibliogràfiques	15	0,6	3, 5, 9
Preparació d'exercicis	15	0,6	3, 5, 7, 9
Preparació d'activitats de comprensió lectora	15	0,6	3, 5, 9
Preparació d'activitats de producció escrita	15	0,6	3, 5, 9

L'aprenentatge d'aquesta assignatura per part de l'alumnat es reparteix de la manera següent:

(1) Un 35% d'activitats dirigides

Aquestes activitats dirigides han de respondre a una programació horària predeterminada, que requereix la direcció presencial del professorat i que està especificada en hores a l'apartat anterior. A més, s'ha de tenir en compte que aquestes activitats estan distribuïdes en classes teòriques (17,5%) i discussió de documents de diferent tipus (17,5%).

(2) Un 10% d'activitats supervisades

S'entén per activitat supervisada aquella que programa el professorat per a que l'alumnat treballi de manera autònoma, però amb la supervisió del professorat. Aquestes es poden realitzar en les hores de pràctiques assignades a l'assignatura o el professorat pot proposar exercicis per realitzar fora de l'aula.

(3) Un 50% d'activitats autònomes

En aquestes activitats s'ha de tenir en compte les hores d'estudi i la preparació de les proves avaluables, que l'alumne ha de fer de manera autònoma. Es preveuen en total unes 75 hores dedicades a aquestes activitats. Les activitats autònomes es veuran reflectides en les sessions presencials d'avaluació.

(4) Un 5% d'activitats d'avaluació

El professorat avaluarà aquesta assignatura de manera continuada mitjançant els exercicis presencials abans esmentats, però també requereix la realització d'una prova escrita per avaluar, a més dels continguts, la forma d'expressar-se que té l'alumnat. No hem d'oblidar que extracta d'una assignatura que pertany a la matèria "Llengua Espanyola".

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova de transcripció fonètica d'un arxiu d'àudio, comentari de les articulacions del parlant	10%	2,5	0,1	3, 5, 7, 9
Prova escrita dels continguts teòrics de fonologia: Pràctiques i teoria	25%+20%	2,5	0,1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9
Prova escrita dels continguts teòrics de fonètica: Pràctiques i teoria	25%+20%	2,5	0,1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9

Avaluació Continuada

L'alumnat s'ha de presentar a totes les activitats d'avaluació.

- Prova de transcripció fonètica d'un arxiu d'àudio, comentari de les articulacions del parlant (10%)
- Prova escrita dels continguts teòrics de fonètica: Pràctiques (25%) i teoria (20%)

- Prova escrita dels continguts teòrics de fonologia: Pràctiques (25%) i teoria (20%)

Per aprovar l'assignatura, la nota final ha de ser com a mínim un 5, un cop s'hagi aplicat la suma dels percentatges.

S'assignarà un "No avaluable" quan les evidències d'avaluació que s'hagin aportat equivalguin a un màxim d'una quarta part de la qualificació total de l'assignatura.

Recuperació. Activitats no realitzades o suspeses

Podrà optar a la recuperació qui hagi tret, com a mínim, una qualificació mitjana ponderada de 3,5 i no hagi arribat al 5.

La recuperació es farà mitjançant una prova addicional en el període de recuperació fixat per la Facultat, considerant el que queda recollit en aquest apartat.

L'alumnat que es presenta a recuperació i supera la prova obtindrà una nota final de 5.

No hi haurà proves addicionals per a pujar la nota final.

Irregularitats en les activitats d'avaluació

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Avaluació única

L'alumnat que opti per l'avaluació única, haurà de realitzar les proves següents el dia indicat al Moodle de l'assignatura:

- Prova de transcripció fonètica d'un arxiu d'àudio, comentari de les articulacions del parlant (10%)
- Prova escrita dels continguts teòrics de fonètica: Pràctiques (25%) i teoria (20%)
- Prova escrita dels continguts teòrics de fonologia: Pràctiques (25%) i teoria (20%)

S'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per l'avaluació continuada.

Bibliografia

ALCOBA, Santiago i Julio MURILLO (1998). "Intonation in Spanish", en Daniel Hirst y Albert di Cristo (Eds.), *Intonation Systems, A Survey of Twenty Languages*, Cambridge: Cambridge University Press, pp. 152-166.

ASHBY, Michael i John MAIDMENT (2005). *Introducing Phonetic Science*. Cambridge: Cambridge University Press

COLINA, Sonia i Fernando MARTÍNEZ-GIL (eds) (2019). *The Routledge Handbook of Spanish Phonology*, Routledge, London.

CHOMSKY, Noam i Morris HALLE (1968). *The Sound Pattern of English*. New York: Harper & Row. Trad cast de José Antonio Millán: *Principios de fonología generativa*. Madrid: Fundamentos, 1979.

FACE, Timothy (2008). *Guide to the Phonetic Symbols of Spanish*, Sommerville, Cascadilla Press.

FERNÁNDEZ PLANAS, Ana María (2005). *Así se habla. Nociones fundamentales de fonética general y española*, Horsori, 2005, 2ª ed. 2011

GIL FERNÁNDEZ, Juana (1988). *Los sonidos del lenguaje*. Madrid: Ed. Síntesis.

GIL FERNÁNDEZ, Juana (2007). *Fonética para profesores de español de la teoría a la práctica*. Madrid: Arco Libros.

GIL FERNÁNDEZ, Juana (2016). "Fonética". En J. Gutiérrez-Rexach (ed.), *Enciclopedia de lingüística hispánica*, vol. 1. Londres-Nueva York: Routledge, pp. 64-80.

GIL FERNÁNDEZ, Juana i Joaquim LLISTERRI (2024). *Fonética y fonología descriptivas de la lengua española*, Georgetown University Press, Georgetown.

HARRIS, James Wesley (1983). *Syllable Structure and Stress in Spanish. A Nonlinear Analysis*. Cambridge: MIT Press. Trad. cast. de Olga Fernández Soriano: *La estructura silábica y el acento en español*. Visor, 1991.

HIDALGO, Antonio i Mercedes QUILIS (2004). *Fonética y Fonología Españolas*. Valencia: Tirant lo Blanch, 2ª ed. corr. y aum.

HIDALGO, Antonio (2006). *Aspectos de la entonación española: viejos y nuevos enfoques*. Madrid: Arco/Libros.

HUALDE, José Ignacio (2014) *Los sonidos del español*, Cambridge University Press

HUALDE, José Ignacio, OLARREA, Antxon, ESCOBAR, Anna Maria, TRAVIS, Catherine. E., i SANZ, Cristina (2020). *Introducción a la lingüística hispánica*. Cambridge University Press. Capítulo 2 Los sonidos de la lengua: fonética y fonología.

IRIBARREN, Mary C. (2005). *Fonética y Fonología Españolas*. Madrid: Editorial Síntesis.

KATZ, William F. i Peter F. ASSMANN (2019). *The Routledge Handbook of Phonetics*, Routledge, London

MARTÍNEZ CELDRÁN, Eugenio i Ana María FERNÁNDEZ PLANAS (2007). *Manual de fonética española. Articulaciones y sonidos del español*. Barcelona: Ariel.

NAVARRO TOMÁS, Tomás (1918). *Manual de pronunciación española*. CSIC: Madrid. 21ª edición, 1982.

NAVARRO TOMAS, Tomás (1945). *Manual de entonación española*. New York: Hispanic Institute. 4ª edición: Madrid: Guadarrama (Punto Omega, 175), 1974.

OBEDIENTE, Enrique (2007). *Fonética y fonología* (3a ed.). Mérida: Consejo de Publicaciones, Facultad de Humanidades y Educación, Universidad de Mérida. (Primera edición: 1998).

PENAS IBÁÑEZ, María Azucena (2014). *Panorama de la fonética española*. Madrid: Arco-Libros.

QUILIS, Antonio (1981). *Fonética acústica de la lengua española*. Madrid: Gredos (Biblioteca Románica Hispánica, Manuales, 49).

QUILIS, Antonio (1993). *Tratado de fonología y fonética españolas*. Madrid: Gredos (Biblioteca Románica Hispánica, Manuales, 74).

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA (2011). *Nueva Gramática de la Lengua Española: Fonética y Fonología y el DVD Las voces del español: tiempo y espacio*, Madrid: Espasa.

ROMÁN MONTES DE OCA, Domingo (2011). *Manual para el análisis fonético acústico*. Chile: Pfeiffer.

SOSA, Juan M. (1999). *La entonación del español. Su estructura fónica, variabilidad y dialectología*, Madrid, Cátedra.

Recursos d'aprenentatge

- Colección vídeos Formación en descripción acústica de los sonidos del español (FADES), Aguilar, Lourdes y María J. Machuca (2024)
<https://ddd.uab.cat/search?f=series&p=Formaci%C3%B3n%20en%20descripci%C3%B3n%20ac%C3%B>

- *Guía multimedia de la prosodia del español*, Aguilar, Lourdes; de-la-Mota, Carme; Prieto, Pilar (coords.) (2009-2014). <https://guies-prosodia.upf.edu/es>

Programari

- Audacity (<https://www.audacityteam.org>)
- Praat: doing phonetics by computer (<https://www.fon.hum.uva.nl/praat>)

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	2	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	3	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	2	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	3	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt